

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมการซื้ออาหารทะเลแปรรูปของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร” นั้น มีวิธีการดำเนินการศึกษาดังนี้ คือ

- ขอบเขตการศึกษา
- กลุ่มตัวอย่างและวิธีการคัดเลือกตัวอย่าง
- ข้อมูลและแหล่งข้อมูล
- การเก็บรวบรวมข้อมูล/เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล
- การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล
- ระยะเวลาของการศึกษา

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตเนื้อหา

ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการซื้ออาหารทะเลแปรรูปของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมุ่งศึกษาพฤติกรรมของผู้บริโภค อาทิ ลักษณะการซื้อ ความถี่ ประเภทของอาหาร สถานที่ซื้อ และปัจจัยที่มีผลต่อการซื้ออาหารทะเลแปรรูปของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ปัจจัยด้านราคา ปัจจัยด้านการจัดจำหน่าย และปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด

2. ขอบเขตประชากร

การศึกษานี้ผู้ศึกษาได้เลือกประชากรที่เป็นผู้หญิงที่เคยซื้ออาหารทะเลแปรรูปใหม่ในเขตกรุงเทพมหานครเป็นพื้นที่ในการศึกษา เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีประชากรอาศัยอยู่หนาแน่นที่สุด

กลุ่มตัวอย่างและวิธีการคัดเลือกตัวอย่าง

เนื่องจากกรุงเทพมหานคร เป็นจังหวัดที่มีประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น การศึกษานี้จึงไม่สามารถเก็บข้อมูลได้จากทั้งหมด แต่จะใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience Sampling) โดยในการศึกษานี้จะแบ่งพื้นที่กรุงเทพมหานครซึ่งประกอบด้วย 50

สำนักงานเขต ออกเป็น 3 ชั้น คือ เขตชั้นใน ชั้นกลาง และชั้นนอก (สำนักงานเขตกรุงเทพมหานคร, ที่มา: <http://www.bma.go.th>, 25 กุมภาพันธ์ 2547)

การกำหนดขนาดตัวอย่างเป็นดังนี้คือ ในแต่ละชั้นจะเลือกศึกษาชั้นละ 2 สำนักงานเขต รวมแล้วจะใช้พื้นที่ในการศึกษาทั้งหมดเป็น 6 สำนักงานเขต จากนั้นจะทำการคัดเลือกผู้ตอบแบบสอบถามจากผู้บริโภคทั่วไปในห้างสรรพสินค้าของทั้ง 6 สำนักงานเขต โดยให้โควตาผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละเขตเท่ากัน (Quota Sampling) คือ เขตละ 60 คน โดยจะเลือกจากผู้บริโภคทั่วไปที่เป็นผู้หญิงในห้างสรรพสินค้าที่อยู่ในเขตนั้นๆ รวมเป็น 360 คน ทั้งนี้ในการเก็บตัวอย่างจะกำหนดให้จำนวนของผู้ที่เคยซื้ออาหารทะเลแปรรูปจำนวน 360 คน

ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

การศึกษาครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 360 ชุด สอบถามข้อมูลพฤติกรรมการซื้ออาหารทะเลแปรรูปของกลุ่มตัวอย่าง

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสารงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับอาทิ เอกสารวิชาการ หนังสือ งานวิจัย บทความ ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต เพื่อใช้ในการอ้างอิงและประกอบการศึกษาเพื่อให้ผลการศึกษาที่ได้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล/เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษา โดยในแบบสอบถามจะแบ่งข้อมูลออกเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการซื้ออาหารทะเลแปรรูปของผู้บริโภค อันได้แก่ 6 W และ 1 H ซึ่งประกอบด้วย ใครอยู่ในตลาดเป้าหมาย, ผู้บริโภคซื้ออะไร, ทำไมผู้บริโภคจึงซื้อ, ใครมีส่วนร่วมในการตัดสินใจซื้อ, ผู้บริโภคซื้อเมื่อใด, ผู้บริโภคซื้อที่ไหน, ผู้บริโภคซื้ออย่างไร

- ส่วนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการซื้ออาหารทะเลแปรรูปของผู้บริโภค อันได้แก่ ส่วน
 ประสมการตลาด ซึ่งประกอบด้วย Product, Price, Place, Promotion
 ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล

คำถามส่วนใหญ่ที่ใช้ในแบบสอบถามจะมีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด และเป็นคำถามที่เน้นให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นต่อปัจจัยต่างๆ ได้แก่ ปัจจัยทางการตลาด (ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ปัจจัยด้านราคา ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ปัจจัยด้านการส่งเสริมตลาด) ปัจจัยภายนอกอื่นๆ ปัจจัยด้านวัฒนธรรม ปัจจัยด้านสังคม และปัจจัยส่วนบุคคล ที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้ออาหารทะเลแปรรูป โดยการให้ระดับคะแนนนั้นจะแบ่งออกเป็น 5 ระดับด้วยกัน ตาม Likert's Scale (กุลทลธิ เวชสาร, 2545) คือ

ระดับความสำคัญของปัจจัย	คะแนน
มีผลมากที่สุด	5 คะแนน
มีผลมาก	4 คะแนน
มีผลน้อย	3 คะแนน
มีผลน้อยที่สุด	2 คะแนน
ไม่มีผล	1 คะแนน

สำหรับเกณฑ์ในการแปลความหมายความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการซื้ออาหารทะเลแปรรูปของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ได้กำหนดไว้โดยใช้มาตราวัดตัวแปรที่ต้องการวิเคราะห์แบบ มาตราอันตรภาค หรือ ช่วง (Interval Scale) โดยนำคะแนนการให้ ความสำคัญต่อปัจจัยส่วนประสมการตลาดมาแบ่งเป็นช่วงเท่า ๆ กัน ตั้งแต่ 1 – 5 คะแนน ตาม Likert's Scale ได้ดังนี้

ความหมาย	ค่าเฉลี่ย
มีผลมากที่สุด	4.51 – 5.00
มีผลมาก	3.51 – 4.50
มีผลน้อย	2.51 – 3.50
มีผลน้อยที่สุด	1.51 – 2.50
ไม่มีผล	1.00 – 1.50

จากนั้นจึงนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามจำนวน 360 ชุด มาวิเคราะห์
 ประมวลผลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) จำนวน
 ร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean)

ระยะเวลาของการศึกษา

การศึกษานี้ คาดว่าจะใช้เวลาทั้งสิ้น 6 เดือน ดังนี้

กิจกรรม	พ.ศ. 2548								
	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	
ศึกษาทฤษฎีและทบทวนวรรณกรรม	→	→							
จัดทำแบบสัมภาษณ์แบบเจาะลึก			→						
เก็บรวบรวมข้อมูล				→	→				
ประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล							→		
จัดทำรายงาน								→	